

**ԱՌԱՐԿԱՅԱԿԱՆ ՆԿԱՐԱԳԻՐ
ՀԱՅՈՑ ՊԱՏՄՈՒԹՅՈՒՆ /ՄՈՂՈՒԼ 7/**

ՖԱԿՈՒԼՏԵՏ	ՊԱՏՄԱԲԱՆԱՍԻՐԱԿԱՆ
ԱՍԲԻՈՆ	ՊԱՏՄՈՒԹՅԱՆ, ԻՐԱՎԱԳԻՏՈՒԹՅԱՆ ԵՎ ԴՐԱՆՑ ԴԱՍԱՎԱՆԴՄԱՆ ՄԵԹՈԴԻԿԱՅԻ ԱՍԲԻՈՆ
ԱՌԱՐԿԱՅԻ ԱՆՎԱՆՈՒՄ ԵՎ ԸՆԹԱՑԻԿ ՄՈՂՈՒԼ	ՀԱՅՈՑ ՊԱՏՄՈՒԹՅՈՒՆ /ՄՈՂՈՒԼ 7/
ԱՌԱՐԿԱՅԻ ԴԱՄԻՉ ԵՎ ՄՈՂՈՒԼՆԵՐԻ ՔԱՆԱԿ	1410B/01.7, /8 ՄՈՂՈՒԼ/
ՄԱՍՆԱԳԻՏՈՒԹՅՈՒՆ	ՊԱՏՄՈՒԹՅՈՒՆ
ԿՈՒՐՍ/ԿԻՍԱՄՅԱԿ	4-րդ կուրս, 1-ին կիսամյակ
ԴԱՍԸՆԹԱՑԻ ՆՊԱՏԱԿԸ	<p>Ուսանողներին հիմնարար գիտելիքներ հաղորդել Հայաստանի առաջին հանրապետության հռչակումից մինչև Գորբաչովյան վերակառուցման քաղաքականությունն ժամանակաշրջանի հայոց պատմության առանձնահատկությունների, հայ քաղաքական մտքի զարգացման, հասարակական-քաղաքական, սոցիալ-տնտեսական ու մշակութային կյանքի հիմնախնդիրներին այլ հարցերի վերաբերյալ: Սա հնարավորություն կտա նորահայտ նյութերի ներկայացման և մեկնաբանման միջոցով ձևավորել հայոց նոր պատմության լիարժեք իմացություն:</p>
ԿՐԹԱԿԱՆ ՎԵՐՋՆԱՐՅՈՒՆՔՆԵՐԸ	<p>ԳԻՏԵԼԻՔ</p> <ol style="list-style-type: none"> 1.Նկարագրել XXդ. սկզբից մինչև 2015թ. ընկած ժամանակահատվածում տեղի ունեցած իրադարձությունների ճիշտ ժամանակագրությունը: 2. Բնորոշել Հայաստանի ռաջին հանրապետության ձևավորման նախադրյալներն, ընթացքն ու նշանակությունը: 3.Նկարագրել Հայաստանում տիրող իրավիճակն առաջին Հանրապետությունը հաջորդած ժամանակահատվածում, Հյաստանի խորհրդյնացման պատճառներն ու նախադրյալները: 4. Դասակարգել ԽՍՀՄ քաղաքականության սոցիալ-տնտեսական արդյունքներն ու հասարակական-քաղաքական հետևանքները Հայաստանում: 5. Բացատրել Երկրորդ աշխարհամարտում և Հայրենական Մեծ պատերազմում հայ ժողովրդի ունեցած մասնակցությունն ու ներդրումը: <p>ԿԱՐՈՂՈՒԹՅՈՒՆ</p> <ol style="list-style-type: none"> 1.Քննադատական վերաբերմունք հանդես բերել XXդ. սկզբից մինչև XXդ. 80-ական թթ. ընկած ժամանակահատվածի կարևորագույն իրադարձությունների նկատմամբ: 2.Պարբերացնել պատմական դեպքերը և գործընթացները, պատմական իրադարձությունների ժամանակագրական հաջորդականությունն ու տևողությունը, պատմական իրադարձությունների համընթացությունը: 3.Քննել Հայոց պատմության XXդ. սկիզբից մինչև 2015թ. ընկած ժամանակահատվածի կարևորագույն իրադարձությունների, երևույթների, գործընթացների, գաղափարների, հասկացությունների վերաբերյալ: 4.Ներկայացնել Հայրենական Մեծ պատերազմում, և պատմական այլ խոշոր իրադարձություններում Հայ առաքելական եկեղեցու

--

<p>և առանձին հոգևորականների դերը:</p> <p>5.Ներկայացնել XXդ. սկզբից մինչև XXդ. 80-ական թթ.. սոցիալ-տնտեսական հարաբերությունները, բնակչության զբաղմունքը, համեմատել հայ ժողովրդի երկու հատվածների (հայրենիք-սփյուռք) իրավական վիճակը, վեր հանել ընդհանրություններն ու առանձնահատկությունները, գնահատել առձին մոտեցումները հայրենիք-փյուռք փոխհարաբերություններում՝ վեր հանել պատճառահետևանքային կապը:</p> <p>ՀՄՏՈՒԹՅՈՒՆ</p> <ol style="list-style-type: none">1. XXդ. սկզբից մինչև XXդ. 80-ական թթ. ընկած ժամանակահատվածը լուսաբանող սկզբնաղբյուրներին:2. XXդ. սկզբից մինչև XXդ. 80-ական թթ.. ընկած ժամանակահատվածում տեղի ունեցած իրադարձությունների ժամանակագրությանը:3. Քարտեզից և սխեմաներից օգտվելու հմտություններին:4. ՀՀ նախագահների առաջարկած քաղաքական ծրագրերին:

<p>ԴԱՍԸՆԹԱՑԻ ԿԱԶՄԱԿԵՐՊՄԱՆ ՆԿԱՐԱԳԻՐ</p>
--

<ul style="list-style-type: none">• ԿՐԵԴԻՏՆԵՐԻ ՔԱՆԱԿ - 4/120• ԼՍԱՐԱՅԻՆ ԺԱՄ -44• ԴԱՍԱԽՈՍՈՒԹՅՈՒՆ -22• ՍԵՄԻՆԱՐ ՊԱՐԱՊՄՈՒՆՔ - 22• ՇԱԲԱԹԱԿԱՆ ԺԱՄ -4•

<p>ՆԱԽԱՊԱՅՄԱՆՆԵՐ</p>

<p>Նախնական գիտելիքներ հայոց պատմության հին, միջին և նոր շրջանից, ռուսերենի իմացություն:</p>
--

<p>ԴԱՍԱՎԱՆԴՄԱՆ ԵՎ ՈՒՍՈՒՄՆԱՌՈՒԹՅԱՆ ՄԵԹՈԴՆԵՐ</p>
--

<ol style="list-style-type: none">1.Ուսումնական նյութի բացատրում-լուսաբանում դասախոսության միջոցով:2. Փաստավավերագրական ֆիլմերի դիտում, քարտեզների դիտարկում, ցուցադրում: /Զննական մեթոդներ/3. Սկզբնաղբյուրների և արխիվային նյութերի ներկայացում և վերլուծություն:4. Էքսկուրսիաների անցկացում:5. Գործնական մեթոդներ:6. Ինքնուրույն աշխատանքների կատարում:
--

<p>ԴԱՍԸՆԹԱՑԻ ՀԱՄԱՌՈՏ ԲՈՎԱՆԴԱԿՈՒԹՅՈՒՆ</p>
--

<ul style="list-style-type: none">• Հայաստանի առաջին հնրապետության հռչակման նախադրյալները և կերտման գործընթացը:• Հայաստանի առաջին հանրապետության ներքին դրությունը:• Հայաստանի առաջին հանրապետության արտաքին դրությունը:• Հայաստանի առաջին հանրապետության անկումը: Պատմական նշանակությունը:• Հայաստանի խորհրդայնացման գործընթացը: Պետական մարմինների ձևավորումը:• Հայկական տրաժեդիաների խնդիրը 1920-1921թթ.:• Անդրֆեդերացիայի և ԽՍՀՄ կազմավորումը:• Հայաստանի սոցիալ-տնտեսական կյանքը վերականգնման տարիներին: Ինդուստրացման և կոլեկտիվացման քաղաքականության արդյունքներն ու հետևանքները:• Խորհրդային Հայաստանի հասարակական-քաղաքական կյանքը: Ստալինյան բռնաճնշումները:
--

	<ul style="list-style-type: none"> • Հայ ժողովրդի մասնակցությունը Երկրորդ աշխարհամարտին և Հայրենական մեծ պատերազմին: Հայ առաքելական եկեղեցու ներդրումը: • ՀԽՍՀ-ը հետպատերազմյան շրջանում: Սոցիալ-տնտեսական վիճակը: Ժողովրդագրական պատկերը: • ՀԽՍՀ հասարակական-քաղաքական կյանքը: Հայրենիք-սփյուռք առնչությունները: • ՀԽՍՀ-ը ազգային գարթոնքի տարիներին: • ՀԽՍՀ հասարակական-քաղաքական կյանքը և սոցիալ-տնտեսական վիճակը ՏՃԱՏԳՄԱՆ՝ տարիներին • ՀԽՍՀ մշակութային կյանքը 1945-1980-ական թթ.-ին: • Հայոց սփյուռքի հասարակական-քաղաքական կյանք 1945-1980-ական թթ.-ին:
--	--

<p>ԳՐԱԿԱՆՈՒԹՅՈՒՆ</p> <p>ՀԻՄՆԱԿԱՆ</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Հայոց պատմություն: Հնագույն ժամանակներից մինչև մեր օրերը: Ուսումնական ձեռնարկ խմբ. Հր.Միմոնյանի, Եր.,2000: 2. Հայոց պատմություն, ՀՀ ԳԱԱ Պատմության ինստիտուտ, հ.4, Նորագույն ժամանակաշրջան գիրք Ա (1918-1945թթ.), Եր., 2010: 3. «Հայ ժողովրդի պատմություն», ՀԽՍՀ ԳԱ, հ. 7, Եր., 1970: 4. «Հայ ժողովրդի պատմություն», ՀԽՍՀ ԳԱ, հ. 8, Եր., 1972: 5. Հայ ժողովրդի պատմության հարցեր, խմբ. Ա.Ալեքսանյանի, Եր., 1992: 6. Բարխուդարյան Վ., Պատմություն, Եր., 2001: 7. Դիլոյան Վ., Պատմություն (1930-2005), Եր., 2001 8. Խաչիկյան Ա.Ա., Հայաստանի Հանրապետության և Եվրոպական միության հարաբերությունները 1992-2013թթ., Եր., 2014: 9. Մելիք-Բախշյան Ս., Հայոց պատմության աղբյուրագիտություն, Եր., 1996: 10. Մելքոնյան Ա., Հայոց պատմություն, Եր.,2010: 11. Պողոսյան Բ., Թուրք-ամերիկյան հարաբերությունները և ԱՄՆ կողմից հայոց ցեղասպանության ճանաչման խնդիրը 1991-2007թթ., Եր., 2010: 12. Սարգսյան Ռ., Հայոց պատմության համառոտ տեղեկատու, Եր., 2007: 13. Սուքիասյան Հ, Հայոց պատմության հարցեր, Եր., 2014:
--------------------------------------	--

<p>ԼՐԱՑՈՒՑԻՉ</p>	<p style="text-align: center;">Ա. ՍԿՋԲՆԱՂԲՅՈՒՐՆԵՐ</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. «Ամերիկյան դեսպան Հենրի Մորգենթաուի հուշերը և Հայկական եղեռնի գաղտնիքները», Եր., 1991 2. «Հայաստանը միջազգային դիվանագիտության և սովետական արտաքին քաղաքականության փաստաթղթերում (1828-1923)», Եր., 1972: 3. Հայության պայքարը ԼՂԻՄ-ը Խորհրդային Հայաստանի հետ միավորելու համար. փաստաթղթերի և նյութերի ժողովածու, խմբ. Կ.Խաչատրյանի և Հ.Աբրահամյանի, ՀՀ ԳԱԱ Պատմության ինստիտուտ, Եր., 2011: 4. ՀՀ Կառավարության նիստերի արձանագրություն, Եր., 2014: <p style="text-align: center;">Բ. ՈՒՍՈՒՄՆԱՍԻՐՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Աղայան Օ., Հայ ժողովրդի ազատագրական պայքարի պատմությունից, Եր.,1976: 2. Աղայան Օ., Ռուսաստանը հայերի և Հայաստանի ճակատագրերում, Եր., 2002: 3. Աղայան Օ., Անդրանիկը և իր ժամանակաշրջանը, Եր., 1997: 4. Աղայան Օ., Հայերը Թուրքիայում, Եր., 1994: 5. Աղայան Օ., Հայ ժողովրդի պատմություն (1912-1982), Եր., 1988: 6. Անանյան Լ., Սովետական Հայաստանի էկոնոմիկան երկրի
------------------	--

միասնական ժողովրդատնտեսական համալիրում, Եր., 1988:

7. Առաքելյան Բ., Հայ ժողովրդի պատմություն, Եր., 1987:
8. Բաբաջանյան Վ., Միջկուսակցական հարաբերությունները Հայաստանի Հանրապետությունում բոլշևիկյան հակապետական ելույթների և դրանց հետևանքների հաղթահարման շրջանում, Եր., 2006:
9. Բայան Ա., Սիմոն Վրացյանի հասարակական-քաղաքական և պետական գործունեությունը, Եր., 2008:
10. Բարսեղյան Լ., Հայոց ցեղասպանության 80-ամյակի արտացոլումը Հայրենական և փյունոթի հայ մամուլի և գիտական հանդեսների էջերում, Եր., 1999:
11. Բարեղյան Ի., Ինքնապաշտպանական մարտերը Հյուսիսային Արցախի Գետաշենի ենթաշրջանում 1988-1991 մայիս, Եր., 2015:
12. Գալստյան Ս., Սահակ Թորոսյան. Հայաստանի առաջին հանրապետության Երևանի նահանգապետը, Եր., 2007:
13. Գևորգյան Ա., Տեղական ինքնակառավարման վերակազմակերպման խնդիրն Անդրկովկասում ժամանակավոր կառավարության օրոք (1917 թ. փետրվար-հոկտեմբեր), ՀՀ ԳԱԱ ՇՀՀԿ Գիտական աշխատություններ, հ. 9, Գյումրի, 2006, էջ 32-37:
14. Խուրշուդյան Լ., Հայկական հարցը, բովանդակությունը, ծագումը, պատմության հիմնական փուլերը, Եր., 1995:
15. Կիրակոսյան Ռ., Հայաստանի հանրապետություն, Եր., 2005:
16. Հակոբյան Թ., Կանաչ և սև, Եր., 2010:
17. Համբարյան Ա., Հայ հասարակական միտքը արևմտահայության ազատագրության ուղիների մասին (XIXդ. վերջ-XXդ. սկիզբ), Եր., 1990:
18. Հարությունյան Վ., Լեոնային Ղարաբաղի ինքնավար մարզը երկրորդ համաշխարհային պատերազմի տարիներին (1939-1945), Եր., 2015:
19. Հարությունյան Վ., Ջավախահայերի մասնակցությունը Հայրենական մեծ պատերազմին, Եր., 2014:
20. «Հայկական հարց» հանրագիտարան, Եր., 1996:
21. Հարությունյան Հ., Քաղաքական գործընթացները և իշխանություն-հասարակություն հարաբերությունները Հայաստանի Հանրապետությունում 1918-1920 թթ., Եր., 2009:
22. Հարությունյան Շ., Սովետական Հայաստան, Եր., 1990:
23. Ղազարյան Վ., Արմենական կուսակցությունը, Բեյրութ, 1985:
24. Ղարիբջանյան Ս., Գիտությունը Հայաստանում Հայրենական մեծ պատերազմի տարիներին (1941-1945), Եր., 2007
25. Սարգսյան Ե., Սահակյան Ռ., Հայ ժողովրդի նոր շրջանի պատմության նենգափոխումը թուրք պատմագրության մեջ, Եր., 1963:
26. Սիմոնյան Հր., Հայոց պատմության հիմնահարցեր (Հնագույն ժամանակներից մինչև մեր օրերը), Եր., 2000:
27. Վաղարշյան Ա., Հայաստանի առաջին հանրապետության գործադիր իշխանության համակարգը, Եր., 2012:
28. Վաղարշյան Ա., Հայաստանի առաջին հանրապետության օրենսդիր իշխանության համակարգը, Եր., 2012

ՄՏՈՒԳՄԱՆ ԵՎ
ԳՆԱՀԱՏՄԱՆ ՁԵՎԵՐԸ

ԸՆԹԱՅԻՎ ՄՏՈՒԳՈՒՄ-նախատեսված է 2 գրավոր ստուգում, յուրաքանչյուրը՝ 100 միավոր առավելագույն արժեքով: Հարցատոմսը պարունակում է 3 հարց՝ 30, 35, 35 միավորային արժեքով:
ԵԶՐԱՓՄԱԿԻՉ ՄՏՈՒԳՈՒՄ-նախատեսվում է անցկացնել գրավոր՝ 100 միավոր առավելագույն արժեքով: Այս անգամ ևս հարցատոմսը պարունակում է 3 հարց՝ 30, 35, 45 միավորային արժեքով:

ԳՆԱՀԱՏՄԱՆ
ԲԱՂԱԴՐԻՉՆԵՐ ԵՎ ԿՇԻՌ

1. Բաղադրիչ 1-10% (հաճախումներ)
2. Բաղադրիչ 2-20% (ընթացիկ ստուգում 1-ին)
3. Բաղադրիչ 3-20% (ընթացիկ ստուգում 2-րդ)
4. Բաղադրիչ 4-40% (ամփոփիչ ստուգում)
1. Բաղադրիչ 5-10% (ընթացիկ ակտիվություն)

ԳՆԱՀԱՏՄԱՆ ՍԱՆԴՂԱԿ

<i>Գնահատման թվային միավորը</i>	<i>Տարային գնահատական</i>	<i>Գնահատականի պաշտոնական թվային համարժեքը</i>
96-100	A+	5+
91-95	A	5
86-90	A-	5-
81-85	B+	4+
76-80	B	4
71-75	B-	4-
66-70	C+	3+
61-65	C	3
40-60	C-	3-
Մինչև 39	D	2

Հ/Հ	Թեմա	Ուսուցման կազմակերպման ձևերը					Ուսանողի ինքնուրույն աշխատա-ժամանակը	Ուսանողի ընդհանուր աշխատա-ժամանակը
		դ.	ս.	գ.	լ.	Ուս. պր.		
1.	Հայաստանի առաջին հնրապետության հռչակման նախադրյալները և կերտման գործընթացը:	2					4	6
2.	Հայաստանի առաջին հանրապետության ներքին դրությունը:		2				4	6
3.	Հայաստանի առաջին հանրապետության արտաքին դրությունը:	2					4	6
4.	Հայաստանի առաջին հանրապետության անկումը: Պատմական նշանակությունը:		2				4	6
5.	Հայաստանի խորհրդայնացման գործընթացը: Պետական մարմինների ձևավորումը:	4					4	8
6.	Հայկական տարածքների խնդիրը 1920-1921թթ.:		4				4	8
7.	Անդրֆեդերացիայի և ԽՍՀՄ կազմավորումը:	2					4	6
8.	Հայաստանի սոցիալ-տնտեսական կյանքը վերականգնման տարիներին: Ինդուստրացման և կոլեկտիվացման քաղաքականության արդյունքներն ու հետևանքները:		4				4	8
9.	Խորհրդային Հայաստանի հասարակական-քաղաքական կյանքը: Ստալինյան բռնաճնշումները:	2					4	6

10.	Հայ ժողովրդի մասնակցությունը Երկրորդ աշխարհամարտին և Հայրենական մեծ պատերազմին: Հայ առաքելական եկեղեցու ներդրումը:	4					4	8
11.	ՀԽՍՀ-ը հետպատերազմյան շրջանում: Սոցիալ-տնտեսական վիճակը: Ժողովրդագրական պատկերը:		4				4	8
12.	ՀԽՍՀ հասարակական-քաղաքական կյանքը: Հայրենիք-սփյուռք առնչությունները:	2					4	6
13.	ՀԽՍՀ-ը ազգային զարթոնքի տարիներին:		2				4	6
14.	ՀԽՍՀ հասարակական-քաղաքական կյանքը և սոցիալ-տնտեսական վիճակը ՏՆՃացման/ տարիներին	2					4	6
15.	ՀԽՍՀ մշակութային կյանքը 1945-1980-ական թթ.-ին:		4				4	8
16.	Հայոց սփյուռքի հասարակական-քաղաքական կյանք 1945-1980-ական թթ.-ին:	2					4	6
17.	1. ընթացիկ ստուգում						4	4
18.	2. ընթացիկ ստուգում						4	4
19.	Ամփոփիչ ստուգում						4	4
20.	Ընդամենը	22	22				76	120